

Kinderopvang Juut & Co

Elk kind is uniek!

Beleidsplan

BSO

juli 2019

Inhoudsopgave

INHOUDSOPGAVE	1
VOORWOORD	3
HOOFDSTUK 1 MOTTO EN MISSIE VAN JUUT & Co.....	4
1.1 KINDEROPVANG BETEKENT MEER!.....	4
1.2 DE MISSIE EN DOELSTELLING	4
1.3 UITGANGSPUNTEN VOOR HET KIND	4
1.4.2 OUDERCONTACT	5
1.4.4 OUDERAVONDEN	5
HOOFDSTUK 2 DOELGROEPEN EN GROEPSSAMENSTELLING BINNEN JUUT & Co.....	7
2.1 GROEPSSAMENSTELLING OP DE LOCATIES	7
2.1.2 LOCATIE BREDEVOORT	7
2.1.3 LOCATIE HALLE	7
2.1.4 LOCATIE STEENDEREN	7
2.1.5 LOCATIE DE WILGENHOF	7
2.2 DAGRITME BSO.....	7
2.3 PLAATSINGSBELEID 2.3.1 DE KENNISMAKING	8
2.3.2 WENNEN	8
2.3.3 OVERGANG VAN PEUTERGROEP NAAR BSO.....	9
2.4 AFWIJKEN VAN DE STAMGROEPEN.....	9
2.5 EXTRA DAGDELEN EN FLEXIBELE OPVANG	9
HOOFDSTUK 3 DOEL 1: HET BIEDEN VAN EMOTIONELE VEILIGHEID	10
3.1 EMOTIONELE VEILIGHEID VAN HET KIND ALS BASISDOEL	10
3.1.1 HECHTING	10
3.2.1 COMMUNICATIE EN INTERACTIE.....	10
HOOFDSTUK 4 DOEL 2: HET BEVORDEREN VAN DE PERSOONLIJKE COMPETENTIES VAN KINDEREN	12
4.1 ONTWIKKELING VAN HET KIND CENTRAAL.....	12
4.2 PERSOONLIJKE COMPETENTIES.....	12
ZELFVERTROUWEN	12
ZELFSTANDIGHEID EN ZELFREDZAAMHEID	12
CREATIVITEIT	13
TAALONTWIKKELING.....	13
MOTORISCHE ONTWIKKELING.....	13
LICHAMELIJKE ONTWIKKELING EN SEKSUALITEIT.....	14
COGNITIEVE ONTWIKKELING.....	14
HOOFDSTUK 5 DOEL 3: HET BEVORDEREN VAN DE SOCIALE COMPETENTIES VAN KINDEREN.....	15
5.1 SOCIALE COMPETENTIE ALS BASISDOEL	15
5.2 VRIJ SPELEN	15
5.3 FUNCTIONEREN IN DE GROEP	15

HOOFDSTUK 6 DOEL 4: OVERDRACHT VAN NORMEN EN WAARDEN	17
6.1 NORMEN EN WAARDEN ALS BASISDOEL.....	17
6.2 BELONEN EN CORRIGEREN	17
HOOFDSTUK 7 KINDEROPVANG IS EEN VAK!	19
7.1 DE PEDAGOGISCH MEDEWERKERS	19
7.1.1 DE ROL VAN DE PEDAGOGISCH MEDEWERKER	19
7.1.2 DE MENTOR ALS EERSTE AANSPREEKPUNT	19
7.2 OUDER EN KIND CENTRAAL	19
7.3 BEROEPSKRACHT- KIND RATIO (BKR) EN 3- UURS NORM 7.3.1 BKR	20
7.3.2 3- UURS NORM	20
7.4 STAGIAIRES EN VRIJWILLIGERS.....	20
HOOFDSTUK 8 AANVULLENDE ZORG EN AANDACHT VOOR KINDEREN BINNEN JUUT & CO	21
8.1 SIGNALEREN VAN ONTWIKKELINGS- EN GEDRAGSPROBLEMEN.....	21
8.2 VERWIJSINDEX.....	22
8.3 DOORGAANDE ONTWIKKELINGSLIJN NAAR BSO	22
HOOFDSTUK 9 SAMENWERKING EN CONTROLE	23
9.1 SAMENWERKING	23
9.2 KLACHTENREGELING.....	24
SLOTWOORD	25

Voorwoord

Voor u ligt het pedagogisch beleidsplan van kinderopvang Juut & Co, gericht op de voor- en buitenschoolse opvang. Dit pedagogisch beleidsplan is er mede op gericht om onderstaande missie te verwezenlijken:

- Alle kinderen¹ die Juut & Co bezoeken, voelen zich veilig en geborgen waardoor zij zich vrij en ongedwongen kunnen ontwikkelen.
- Kinderen kunnen met een gerust hart aan Juut & Co worden toevertrouwd. Er wordt geïnvesteerd in een goede relatie met de ouders². Ouders voelen zich betrokken bij de opvang. Over en weer informeren ouders en pedagogisch medewerkers elkaar goed.
- Kinderen staan op nummer één. De pedagogisch medewerkers hebben zich gespecialiseerd in een bepaalde leeftijdsgroep en blijven hun professionaliteit voortdurend ontwikkelen. De pedagogisch medewerkers zijn klantgericht, kind volgend ingesteld en betrokken. Per groep zijn er vaste en daarmee vertrouwde gezichten voor de kinderen.
- De ruim opgezette accommodaties zijn veilig en schoon. Speelgoed en materiaal zijn verantwoord en bieden een boeiende spelstimulans. We maken zo veel mogelijk gebruik van de grote omsloten buitenspeelplaats.

Op verantwoorde wijze en met inbreng van ouders en pedagogisch medewerkers is er blijvende aandacht voor verbetering van het aanbod. Wij werken volgens duidelijke procedures en met heldere regels. De bedrijfsvoering is gericht op stabiliteit, hoogwaardige kwaliteit van pedagogisch medewerkers, diensten en voorzieningen.

Dit pedagogisch beleid geeft een indruk van het pedagogisch klimaat bij Juut & Co. Wel zijn wij van mening dat, om werkelijk een indruk te krijgen van Juut & Co, u de sfeer bij ons moet komen proeven. U bent daarom van harte welkom op onze locatie!

Dit betekent niet dat u dit beleidsstuk nu ter zijde kunt schuiven, het geeft immers weer wat u van ons verwachten mag, waar u op kunt rekenen. Voor onze pedagogisch medewerkers³ vormt dit beleidsplan het uitgangspunt van hun beroepshouding en hun handelen.

¹ Binnen het pedagogisch beleidsplan wordt er gesproken over 'het kind' of 'de kinderen'.

² Binnen het pedagogisch beleidsplan wordt er gesproken over ouders. Dit kan tevens vertaald worden naar de ouder(s) en/of verzorger(s)

³ Met 'de pedagogisch medewerker(s)' wordt zowel hem als haar bedoeld.

Hoofdstuk 1

Motto en missie van Juut & Co

1.1 Kinderopvang betekent meer!

'Ieder kind is uniek!' Dit is het motto van Kinderopvang Juut & Co. Kinderopvang betekent meer dan het opvangen en verzorgen van kinderen.

Wij⁴ creëren een veilige, zorgzame en vooral huiselijke omgeving waarin het kind zich thuis voelt en zichzelf optimaal kan ontwikkelen. Het kind kan zich in een groep met kinderen van diverse, maar passende leeftijden enerzijds optrekken aan andere kinderen, maar anderzijds ook zich leren beheersen in het contact met jongere of oudere kinderen.

Binnen Juut & Co vinden wij het belangrijk dat kinderen de ruimte krijgen zichzelf te zijn en de kans krijgen zich op hun eigen manier te ontwikkelen. Omdat geen kind hetzelfde is, zijn wij aldoor op zoek naar dat wat ieder kind nodig heeft. Dit stelt ons in staat aan te sluiten bij de individuele behoeftes van ieder kind en zijn ontwikkeling.

Om aan deze individuele behoeftes te voldoen, houden we ons aan de doelstellingen van Riksen-Walgraven. Dit zijn doelen waarmee een kind groeit naar een volwaardig volwassen persoon. De toelichting van deze doelen zijn terug te lezen in hoofdstuk 3 t/m 6:

- 1) het bieden van emotionele veiligheid
- 2) het bevorderen van de persoonlijke competentie
- 3) het bevorderen van de sociale competentie
- 4) de socialisatie van kinderen door overdracht van normen en waarden.

1.2 De missie en doelstelling

De missie van Juut & Co kan als volgt omschreven worden: Ieder kind heeft een unieke persoonlijkheid die zijn⁵ eigen unieke levensweg zal gaan en op die manier iets zinvol zal bijdragen aan de maatschappij. We helpen het kind zijn eigen unieke vaardigheden te ontdekken en te ontwikkelen door z'n intrinsieke motivatie tot ontwikkelen te ondersteunen, zodat het als volwassene het vermogen bezit om daadwerkelijk uit te voeren wat het zich (tijdens de kinderjaren onbewust) tot doel heeft gesteld.

De missie binnen Juut & Co leidt er toe dat we het kind begeleiden in de ontwikkeling. Het kind observeren en een toegesneden uitdaging aanbieden. Het is absoluut niet onze bedoeling een kind op een 'gewenst' niveau te brengen. Elk kind heeft een eigen, unieke ontwikkeling en die respecteren wij. Vanuit onze doelstelling volgt dat de begeleiding voor het grootste deel bepaald wordt door de individuele behoefte van het kind.

1.3 Uitgangspunten voor het kind

De volgende uitgangspunten liggen ten grondslag aan de dagelijkse invulling binnen Juut & Co. Veiligheid, geborgenheid en ritme vormen hierbij belangrijke voorwaarden.

- Het kind voelt zich veilig en geborgen als het kan rekenen op onze zorg en aandacht. Persoonlijke aandacht binnen de groep is één van de belangrijkste punten. Binnen het dagelijkse programma wordt er tijd vrij gemaakt voor één op één contacten en begeleiding.

⁴ 'Wij' en 'onze' zijn doelend op de (pedagogisch) medewerkers binnen Juut & Co.

⁵ Binnen het pedagogisch beleidsplan wordt gesproken over 'hem' en 'zijn'. Dit kan tevens vertaald worden naar 'haar'

- Er is een op het kind en de groep afgestemd dagritme waarbinnen het kind de juiste zorg krijgt. De groepen binnen Juut & Co zijn zo samengesteld dat er de volledige aandacht is voor de specifieke behoeftes die bij een bepaalde ontwikkelingsfase horen.
- Bij Juut & Co is er veel ruimte, zowel binnen als buiten. De inrichting sluit aan op de belevingswereld van de kinderen. De ruimtes zijn veilig en schoon. Kinderen kunnen zo vol overgave spelen en bewegen. Juut & Co biedt een uitdagende speelleeromgeving die kinderen stimuleert en prikkelt. Kinderen worden op een veilige manier op weg geholpen de wereld te verkennen. Hierdoor leert het kind op zichzelf en zijn omgeving te vertrouwen.
- De kinderen worden begeleid door deskundige pedagogisch medewerkers die vanuit de pedagogische visie een relatie aangaan met het kind. De pedagogisch medewerker schept een warme en liefdevolle omgeving, waarbinnen het kind zich geborgen voelt. Vanuit oprechte betrokkenheid, met aandacht voor ieder kind geven zij op professionele wijze vorm aan de opvang van de kinderen.

1.4 Ouders in de opvoeding

1.4.1 relatie

Door de pedagogisch medewerkers van Juut & Co wordt er geïnvesteerd in een goede relatie met ouders. Zij zijn verantwoordelijk voor de opvoeding van hun kind en kennen hun kind tenslotte als de beste. Wederzijds informeren de pedagogisch medewerkers en ouders elkaar goed. Voor ouders is het prettig als ze gezien en gehoord worden. Voor de pedagogisch medewerkers is het van belang dat ze op de hoogte zijn van de thuissituatie, waardoor het gedag van het kind beter te begrijpen is. Door hier open met elkaar over te praten ontstaat er een goed partnerschap.

1.4.2 Oudercontact

Het oudercontact begint bij de eerste kennismaking, waarin er informatie en een rondleiding wordt gegeven. Als de opvang is gestart, wordt er tijdens breng- en haalmomenten tijd vrij gemaakt om de dag door te spreken. Hoe ging het, wat ging goed, wat ging minder goed? De mentor van het kind bespreekt belangrijke en ontwikkelingsgerichte punten.

1.4.3 Oudercommissie

De Wet Kinderopvang stelt dat elke vestiging van een kinderopvang - organisatie vertegenwoordigd moet worden door een oudercommissie. De taken en rechten van de oudercommissie zijn, net als die van bijvoorbeeld de ondernemingsraad, wettelijk vastgelegd. Het is een raad van en voor ouders en van kinderen die gebruik maken van de dagopvang. Tijdens de intake wordt kenbaar gemaakt dat er bij interesse deelgenomen kan worden aan de oudercommissie.

Bij Juut & Co wordt minstens één keer per jaar een overleg met de oudercommissie georganiseerd, met als onderwerp het pedagogische beleid, omdat we het belangrijk vinden dat ouders mee denken en praten over het pedagogisch beleid en hierover advies uitbrengen. Juut & Co ziet ouders als partners als het gaat om de opvoeding en verzorging van kinderen en ziet het als vanzelfsprekendheid dat ouders betrokken worden bij het stimuleren van de ontwikkeling hun kinderen.

1.4.4 Ouderavonden

Een aantal keer per jaar organiseren de oudercommissie, of de pedagogisch medewerkers een ouderavond. Deze ouderavonden zijn interactief. Door middel van een onderwerp wordt er die avond informatie verstrekt. Voorbeelden

zijn: Gezonde voeding, allergieën, zindelijkheid, gedrag, enzovoort. Ouderavonden worden ver van tevoren bekend gemaakt via e-mail. Opgave is meestal noodzakelijk.

Hoofdstuk 2

Doelgroepen en groepssamenstelling binnen Juut & Co

2.1 Groepssamenstelling op de locaties

Om kinderen een vertrouwde omgeving te bieden, wordt elk kind opgevangen binnen een stamgroep. Op deze stamgroepen staan vaste pedagogisch medewerkers, die elk hun eigen mentorkinderen hebben. De mentor volgt en observeert het kind en heeft nauw contact met de ouders. De mentor is het eerste aanspreekpunt voor kind en ouder.

2.1.1 Locatie Ulft

De groepssamenstelling bestaat op deze BSO locaties uit één of twee groepen, afhankelijk per dag, met kinderen van 4 tot 13 jaar. Wij hebben drie ruimtes waar we gebruik van kunnen maken. Afhankelijk van het aantal kinderen gebruiken we één, twee of alle drie de ruimtes. Wij bieden opvang aan maximaal 57 kinderen per dag.

In Ulft hebben wij ook een locatie in de Mariaschool. Dit is een kleinschalige BSO voor 10 kinderen per dag. De opvang wordt verzorgd in een aparte ruimte in de hal van de school

2.1.2 Locatie Bredevoort

De BSO in Bredevoort heeft twee locaties. BSO Bredevoort De Ossenkop bestaat uit één groep met kinderen van 4 tot 13 jaar. De opvang wordt geboden in de speeltuin. Wij bieden opvang aan maximaal 24 kinderen per dag. BSO Bredevoort 't Bastion bestaat uit één groep met kinderen van 4 tot 13 jaar. De opvang wordt geboden in de basisschool. Wij bieden op deze locatie aan maximaal 10 kinderen BSO op dinsdag en donderdag.

2.1.3 Locatie Halle

De BSO locatie in Halle bestaat uit één groep met kinderen van 4 tot 13 jaar. De opvang wordt geboden in een lokaal in Dorpsschool Halle. De ruimte wordt ook gebruikt voor de peuteropvang. Wij bieden opvang aan maximaal 20 kinderen per dag.

2.1.4 Locatie Steenderen

De BSO locatie in Steenderen bestaat uit één groep met kinderen van 4 tot 13 jaar. De opvang wordt geboden in het creatieve lokaal in basisschool De Pannevogel. Wij bieden opvang aan maximaal 20 kinderen per dag.

2.1.5 Locatie De Wilgenhof

De BSO locatie in Hengelo bestaat uit één groep met kinderen van 4 tot 13 jaar. De opvang wordt geboden op de bovenverdieping van ons kinderdagverblijf op een voormalige boerderij. Wij bieden opvang aan maximaal 10 kinderen per dag. Op sommige dagen wordt de groep van de BSO gecombineerd met de kinderen op het kinderdagverblijf.

2.2 Dagritme BSO

Om regelmaat en structuur aan te brengen, werken we op de groepen met een vast ritme. Ook zijn er vaste brengen en haal tijden. In de schoolgaande weken worden de kinderen om 8.30 uur naar school gebracht als ze gebruik maken van de voorschoolse opvang (VSO). De ouders hebben dan 's ochtends de kinderen al naar de VSO gebracht. Als ze gebruik maken van de naschoolse opvang worden de kinderen, als de school uit is, opgehaald en naar de BSO gebracht. Aan het eind van de middag worden de kinderen door de ouders dan weer opgehaald. In de

vakantieweken worden de kinderen door de ouders naar de BSO gebracht en ook weer opgehaald.

In de onderstaande tabel staat een overzicht:

	Brengen voorschoolse opvang	Ophalen naschoolse opvang	Brengen vakantie opvang	Ophalen vakantie opvang
	07.00 – 08.00u	17.00 – 18.30u	7.30-9.00u	17.00-18.30u
*Voor flexibele opvang gelden andere tijden. * In de vakantie kan ook opvang worden geboden vanaf 7.00u				

Op de BSO krijgen de kinderen de kans om aan verschillende activiteiten deel te nemen. Ze kunnen kiezen uit verschillende spelletjes, of kunnen knutselen of buiten spelen. Ook samen kletsen of even uitrusten behoren tot de mogelijkheden. Soms maken we uitstapjes, bijvoorbeeld naar het bos, of speelpark. Hiervoor wordt altijd eerst toestemming aan ouders gevraagd.

2.3 Plaatsingsbeleid

2.3.1 De kennismaking

De eerste kennismaking vindt meestal plaats via telefoon of e-mail. Er wordt contact opgenomen en een afspraak met de ouder gemaakt. Meestal wordt er bij de ouder thuis afgesproken, maar dit kan ook op locatie. Tijdens dit gesprek leggen we de basis voor een vertrouwensrelatie tussen ouders en de BSO.

Na de eerste kennismaking wordt het kind aangemeld door ouders, door middel van een overeenkomst. Nadat deze is ontvangen, wordt de administratie voor het kind aangemaakt, wordt het kind opgenomen in het rooster en wordt er een wendatum afgesproken.

De kind gegevens zijn bij de afspraak al ingevuld. Hierop worden onder andere de bijzonderheden van het kind genoteerd. Deze lijst komt vervolgens in het persoonlijke rapport van het kind, die op de BSO beschikbaar is voor de pedagogisch medewerkers.

Vanaf dit moment is het duidelijk op welke stamgroep het kind geplaatst wordt.

2.3.2 Wennen

Nadat de overeenkomst is ontvangen wordt er een wendatum afgesproken met de ouders. Op deze middag wordt er door het kind kennis gemaakt met de pedagogisch medewerkers, de ruimte en de kinderen. Het wennen gebeurt in de middag en bestaat uit 1 wemoment. Het wennen vindt plaats op de dagen waarop het kind aanvankelijk zal komen.

De meeste nieuwe situaties zijn spannend. Dit geldt ook voor een kind. Het wennen nemen we daarom ook erg serieus. Geborgenheid en vertrouwen zijn twee belangrijke aspecten. Dit vullen we als volgt in:

- Er zijn genoeg pedagogisch medewerkers op de groep, zodat er aandacht gegeven kan worden aan het nieuwe kind.
- Het afscheid met ouders is kort en bondig. Vanuit de praktijk is duidelijk hoe langer het afscheid duurt, hoe moeilijker het wordt voor beide partijen.

- We kijken goed naar de signalen van het kind.
- Wanneer blijkt dat het kind meer tijd nodig heeft om te wennen, plannen we dit samen met ouders in.

2.3.3 Overgang van peutergroep naar BSO

Wanneer een kind vier jaar wordt gaat het naar de basisschool en kan het gebruik gaan maken van de Buitenschoolse opvang (BSO). De stap naar de basisschool en de BSO is een belangrijk moment voor ouder en kind. Om de overstap soepel te laten verlopen gaat een peuter, voor het naar de basisschool gaat, al één keer wennen en kijken op de BSO. Dit gebeurt op een dag dat de peuter naar het kinderdagverblijf gaat. Zodra de BSO kinderen op de groep aanwezig zijn, wordt de peuter opgehaald en kan het wennen op de BSO groep. Het wennen bestaat uit één wennmoment. Mocht blijken dat de peuter meer tijd nodig heeft, dan wordt nog een wennmoment ingepland. Tijdens deze wennmomenten, moet het kind ten alle tijden terug kunnen naar de stamgroep. Hier wordt rekening mee gehouden binnen het rooster, door het kind op de daglijst te laten staan bij het kinderdagverblijf en dus mee te tellen in het BKR (5.3).

Tijdens het wennmoment mag het kind gaan wennen op de nieuwe groep, de nieuwe kinderen en aan de nieuwe pedagogisch medewerkers. Vaak kent het kind de ruimte van de BSO al, omdat ze er met kinderdagverblijf ook komen.

2.4 Afwijken van de stamgroepen

In sommige situaties kan ervoor gekozen worden om (stam)groepjes samen te voegen.

Door het samenvoegen van groepjes kinderen is er meer keus voor kinderen om samen te spelen met andere kinderen. Zo ontstaat meer gelegenheid om specifieke activiteiten aan te bieden, bijvoorbeeld aan kinderen van dezelfde leeftijd, aan kinderen met dezelfde interesse of wandelen met een groepje kinderen.

Doordat alle groepen gedurende de middag met een programma werken is de structuur en werkwijze op een (samengevoegde) groep min of meer gelijk. De continuïteit voor de kinderen is daarmee gewaarborgd.

Het samenvoegen van groepen kan structureel zijn op een specifieke dag van de week, maar kan ook incidenteel voorkomen, bijvoorbeeld in vakantieperiodes. De keus voor samenvoegen van groepen kan worden gemaakt als er sprake is van een lagere bezetting van groepen. De kinderen worden de hele middag in deze samengestelde groep opgevangen door een (of meer) vaste pedagogisch medewerkers.

Soms spelen kinderen van de ene groep bij een andere groep, het gaat dan om een verrijking voor het kind zelf.

2.5 Extra dagdelen en flexibele opvang

Het is mogelijk om, in de periode dat er opvang afgenomen wordt, dagdelen te veranderen, te ruilen of extra opvang aan te vragen. Dit moet vooraf schriftelijk en in overleg gebeuren. In overleg mag het te ruilen dagdeel op een later tijd in worden gezet.

Naast de reguliere opvang die afgestemd is op de schooltijden en vaste afname blokken omvat, is het ook mogelijk om flexibele opvang af te nemen. Bij flexibele opvang betaal je alleen de daadwerkelijk aanwezige opvanguren.

Ouders die onregelmatig werken hebben hier baat bij. Aan hen wordt gevraagd om het rooster met de opvangdagen door te geven. Zij hoeven zich niet aan de vaste breng- en haalmomenten te houden en plek wordt gegarandeerd, mits het rooster op de donderdagen voor de week er op is doorgegeven.

Hoofdstuk 3

Doel 1: Het bieden van emotionele veiligheid

3.1 Emotionele veiligheid van het kind als basisdoel

Zoals u al hebt kunnen lezen in hoofdstuk 1, baseren we ons werk op de vier pedagogisch doelen van professor Riksen-Walgraven. Deze doelen vormen de basis van de kinderopvang in Nederland, deze doelen begeleiden een kind in z'n ontwikkeling naar de volwassenheid. In een notendop beschreven betekent dit voor de pedagogisch medewerkers van Juut & Co dat ze op een sensitieve en responsieve manier met de kinderen omgaan, dat respect voor de autonomie van kinderen wordt getoond, dat er grenzen worden gesteld, dat er structuur wordt geboden voor het gedrag van kinderen, zodat ze zich emotioneel veilig en geborgen kunnen voelen.

Emotionele veiligheid is een van de belangrijkste pedagogische doelen. In de ontwikkeling van veiligheid is het kind afhankelijk van zijn omgeving. De omgeving creëert een relationele situatie die voor het kind als veilig wordt ervaren. Die omgeving wordt in de meeste gevallen gevormd door de ouders. Indien de ouders niet in de gelegenheid zijn deze omgeving voor het kind te creëren, dan is het volgens ons van belang een zo goed mogelijk alternatief voor deze situatie aan het kind en ouders aan te bieden. Emotionele veiligheid in de leefomgeving van een kind is van levensbelang.

Juut & Co is een veilige basis, een thuis waar kinderen zich kunnen ontspannen en zichzelf kunnen zijn. Het is aan de pedagogisch medewerker om een klimaat te scheppen waarbinnen ieder kind zich veilig en geborgen voelt. Dit gebeurt door kindvolgend te handelen en een sensitief-responsieve houding aan te nemen. De pedagogisch medewerkers voelen een kind aan en reageren daarop. Er wordt op alle groepen gewerkt met een vast ritme. De rituelen en dagindeling in de groep geven de kinderen houvast. Zo weten ze waar ze aan toe zijn.

3.1.1 hechting

Een goede en gezonde hechtingsrelatie is erg belangrijk. Veilige gehechtheid heeft positieve invloed op sociale relaties. Veiligheid is een belangrijke behoefte en staat dicht bij de primaire behoefte; eten en drinken.

Binnen onze locaties kunnen kinderen op ons rekenen. Kinderen krijgen de ruimte om zelf te ervaren en worden hierbij begeleid. Er is respect, zowel voor de kinderen als voor de volwassenen.

Persoonlijke aandacht door interactie staan hoog in het vaandel. Er wordt structuur geboden en de behoefte van de kinderen worden gevolgd, door te reageren op de signalen van een kind. Lachen, huilen, gapen zijn allemaal signalen waarop adequaat gereageerd wordt. Bijvoorbeeld door te troosten, praten of complimenteren, een aai over de bol of een knuffel.

Juut & Co is een plek waar warmte en geborgenheid gegeven wordt. Binnen deze geborgenheid steunen we het kind in uiten en verwerken van gevoelens. Elk kind wordt serieus genomen. Gevoelens worden gerespecteerd.

3.2.1 Communicatie en interactie

Communicatie is een belangrijk aspect binnen emotionele veiligheid. De pedagogisch medewerkers communiceren op een juiste en eenduidige manier met kinderen:

* Ze benaderen de kinderen op een respectvolle wijze.

Er wordt op kindhoogte, op een rustige manier met het kind gecommuniceerd. We praten op een uitnodigende wijze

en zenden lichaamstaal uit die congruent is met de situatie, dat wil zeggen dat we zorgen voor gedrag dat voorspelbaar is voor het kind. Dit is immers een cruciale factor in het veilig gehecht raken.

* Ze zorgen voor een open en ontspannen sfeer in de groep.

In een drukke omgeving, waarin een gespannen sfeer heerst, kan een kind niet zichzelf zijn. Een kind moet zich veilig kunnen voelen. Dit doen we door een huiselijke en ontspannen sfeer op de groep te creëren. De inrichting van de speelleeromgeving is vertrouwd en wij zijn in ons gedrag voorspelbaar voor de kinderen en geven persoonlijke aandacht.

* Ze benoemen de gevoelens van de kinderen.

Wij maken duidelijk dat gevoelens geuit mogen worden. Door een gevoel te accepteren en te benoemen, leert een kind zichzelf en zijn gevoelens kennen. Bovendien wordt een kind zo gestimuleerd om deze gevoelens te uiten. 'Ik zie dat je boos kijkt', 'kun je vertellen hoe dat komt?' 'Ik zie tranen op je gezicht'. 'Wil je vertellen wat er is?'

* Ze laten kinderen zélf de oplossingen zoeken voor de 'problemen' en obstakels die ze tegen komen, uiteraard ligt hier een begeleidende rol voor de pedagogisch medewerker. We komen hiertoe, omdat we weten dat kinderen al op jonge leeftijd in staat zijn om zelf oplossingen te vinden en we vinden het van belang om dit te stimuleren.

We vragen kinderen om zelf hun verhaal te vertellen en welke oplossing daarbij hoort. We dringen niet aan en geven het kind de ruimte en de tijd om te denken. Wanneer het kind het nog moeilijk vindt, begeleiden we op een juiste manier. Dat wil zeggen het kind in zijn waarde laten, sturen en samen tot een oplossing komen.

* Ze zorgen voor een goede informatie-uitwisseling met de ouders, want ze zijn partners in de opvoeding van het jonge kind.

De ontwikkeling van het kind, na een dag bij Juut & Co, gaat thuis immers verder. Ook verwerkt het kind thuis de informatie die het de gehele dag heeft opgenomen. Om er aan bij te dragen dat er op beide plekken een optimaal opvoedings- en ontwikkelingsklimaat is, zorgen we voor een goede informatieoverdracht naar ouders. De gebeurtenissen van de dag worden besproken, zodat ouders hierop verder kunnen inspelen.

Voor Juut & Co is het van belang dat de pedagogisch medewerker er bewust voor kiest de zorg voor het kind op zich te nemen en zich betrokken voelt bij het kind. Door de continuïteit die er geboden wordt en de bewust gecreëerde beschikbaarheid kan het kind een gevoel van vertrouwen ontwikkelen. Dit basale vertrouwen is nodig voor een gezonde emotionele ontwikkeling. Onder andere doordat de pedagogisch medewerker door het kind als consistent wordt beleefd is het kind in staat zich veilig te hechten. Veilig gehecht raken kan alleen wanneer emotionele veiligheid geboden wordt. Binnen de muren van Juut & Co betekent dit een veilige leefruimte voor het kind, waarin het zichzelf kan zijn, ruimte heeft om te bewegen en te spelen. De pedagogisch medewerker biedt deze ruimte aan het waarbij ze rekening houdt met de grenzen van kennen en kunnen van het kind. Daarnaast is ze in staat om signalen van het kind op te vangen, op juiste wijze te interpreteren en hier naar te handelen in belang van het kind, de sensitief-responsieve basishouding.

Hoofdstuk 4

Doel 2: Het bevorderen van de persoonlijke competenties van kinderen

4.1 Ontwikkeling van het kind centraal

Kinderen leren door te ontdekken, door uit te proberen, en door na te bootsen. Dit zit allemaal verpakt in het spel van kinderen. De wereld wordt steeds groter voor hen en al spelend ontdekken ze die 'grote-mensen-wereld'. Een belangrijke taak voor de pedagogisch medewerkers binnen Juut & Co is om het kind hierin te stimuleren en begeleiden. Ieder kind heeft een unieke persoonlijkheid en een unieke levensweg. De pedagogisch medewerkers helpen het kind zijn unieke vaardigheden te ontdekken en te ontwikkelen. Door bewust de zintuiglijke omgeving van het kind vorm te geven, hem te omringen met mooie, goede en waarachtige dingen kan het kind een basisvertrouwen ontwikkelen dat de grondslag vormt voor een positieve levenshouding.

In het samenzijn met andere kinderen leert het kind zich sociaal en emotioneel te ontwikkelen. Zorg voor andere kinderen, zelfredzaamheid en zelfstandigheid worden gestimuleerd. Het vrije spel is daarbij voor het kind onontbeerlijk. Daarin worden belevenissen van thuis, school en onderweg verwerkt. Vaak is het spel voor het kind een mooie sociale oefening waarin het andere kinderen ontmoet. Spelen is doen en leren. Spelen is leven, bewegen en sociaal contact maken.

4.2 Persoonlijke competenties

Juut & Co biedt gelegenheid tot het ontwikkelen van persoonlijke competenties. Met dit begrip wordt bedoeld op brede persoonlijkheidskenmerken zoals zelfstandigheid, zelfredzaamheid, zelfvertrouwen en creativiteit. Ook worden de kinderen spelenderwijs uitgedaagd in de ontwikkeling van hun motorische vaardigheden, cognitieve vaardigheden, taalvaardigheden en creatieve vaardigheden. Dit alles bij elkaar maakt het voor kinderen mogelijk steeds zelfstandiger te functioneren in een veranderende omgeving.

Zelfvertrouwen

Zelfvertrouwen is geloven in jezelf. Een kind met voldoende zelfvertrouwen gelooft in wat het kan en durft nieuwe uitdagingen aan te gaan en voelt zich competent. Zelfvertrouwen groeit door oefenen. De pedagogisch medewerkers moedigen het kind aan in het opdoen van nieuwe ervaringen. Door herhaling doet het kind succeservaringen op en zal meer durf tonen.

Wij vinden het een belangrijk aspect dat elk kind fouten mag maken. Leren gebeurt met vallen en opstaan. Er wordt niet te veel aandacht gegeven aan dingen die niet goed gaan, maar vooral op wat wel lukt en wat steeds beter gaat. Het kind wordt niet negatief benaderd, maar krijgt het goede voorbeeld. Bij een correctie wordt het ongewenste gedrag benoemd en wordt het niet gekoppeld aan het kind als persoon. Hierdoor wordt het zelfvertrouwen van het kind en het prettig functioneren binnen de groep gestimuleerd.

Zelfstandigheid en zelfredzaamheid

Door de toename van zelfvertrouwen wordt het kind steeds zelfstandiger. De pedagogisch medewerkers stimuleren het kind om hulp te vragen of om zelf keuzes te maken.

Kinderen van 4 jaar zijn nog steeds bezig met de ontwikkeling van de psychische onafhankelijkheid. Het kind begint

te beseffen wat wel en wat niet mag. Het innerlijk geweten begint vorm te krijgen, het komt in de plaats van het geweten van de ouders. Hierbij is het belangrijk dat het kind begeleiding krijgt; er moeten duidelijke grenzen zijn.

Een kind van 4 weet ondertussen tot welke geslacht hij behoort en ontwikkelt het vermogen om buiten het eigen ik te treden, om zich in een ander in te leven. Kinderen vanaf 6 jaar richten zich steeds meer op de buitenwereld. Ze leven in de realiteit en beseffen dat er een verschil is tussen wat je denkt en wat je voelt. Ze realiseren zich steeds meer dat een ander kind of een volwassene andere gevoelens heeft, andere gedachten, andere ervaringen en andere mogelijkheden. Een kind gaat zich vergelijken met een ander en zijn eigen persoonlijkheid tekent zich daarbij steeds duidelijker af. Zelfkennis komt tot stand door het beeld dat anderen hem voorhouden, maar dromen en fantasieën dragen ook bij aan het zelfbeeld. De reacties uit de omgeving hebben invloed op dit proces.

Het is belangrijk om dingen die een kind goed kan, te benadrukken, hiermee versterk je zijn persoonlijkheid.

Kinderen met een andere culturele achtergrond moeten respect voelen voor hun eigen cultuur. Vanaf een jaar of 9 is het geweten een deel van de persoonlijkheid geworden en een kind houdt zich aan de gangbare normen en waarden.

Creativiteit

Naast het aanbieden van gevarieerd speelgoed wordt er veel gebruik gemaakt van echte materialen. Hiermee bedoelen wij materialen die herkenbaar zijn voor kinderen, waarmee ze in het dagelijkse leven in aanmerking komen. Denk aan lege verpakkingen, dozen, flessen, lepels, tijdschriften enzovoort.

Ook natuurlijke materialen, zoals bladeren, kastanjes, gras, water en zand bieden de pedagogisch medewerkers aan.

Kinderen kunnen hiermee experimenteren. Binnen het fantasiespel is dit voor het kind herkenbaar, waardoor ze op een ongedwongen manier worden gestimuleerd.

Naast het aanbieden van divers speelgoed wordt er op de VSO en BSO ook veel geknutseld. Gericht op een thema worden er activiteiten gedaan. Knutselen daagt uit tot denken en oplossingen te zoeken.

Taalontwikkeling

Taal is een belangrijk aspect binnen de ontwikkeling van kinderen. Met taal kun je duidelijk maken wat je wilt. Onder meer door een rijk taalaanbod van de pedagogisch medewerker, wordt de taalontwikkeling gestimuleerd. Een kind van 4 jaar kan bijna altijd al verstaanbaar spreken. Woorden worden steeds beter uitgesproken en zinnen worden steeds ingewikkelder. In deze leeftijdsfase gaat het kind ook besef krijgen dat het door de taal achter bepaalde dingen kan komen door veel te vragen.

Naarmate het kind ouder wordt, wordt de woordenschat groter en worden er steeds langere en betere zinnen gevormd. Daarnaast wordt er een eigen mening gevormd en geuit.

Op deze ontwikkelingsprongen spelen wij in. Er wordt gepraat met elkaar, boeken gelezen en er wordt op een creatieve manier geoefend met letters en woorden.

Motorische ontwikkeling

Grove motoriek

Kinderen moeten voldoende bewegingsmogelijkheden krijgen. Zij zitten tenslotte op school ook al een groot deel van de dag geconcentreerd in de klas.

Om de grote motorische vaardigheden te ontwikkelen is er ruimte nodig, zodat kinderen zich kunnen bewegen.

Hiervoor hebben wij onze buitenruimtes, de groepen en de hal. Hier hebben we ruimte om sport en spel samen te laten komen. Door bijvoorbeeld een parcours op te zetten met kussens, hoepels en stoelen, of om te dansen en bewegingsspelletjes uit te voeren. Buiten hebben we de ruimte met speeltoestellen en kunnen er activiteiten worden georganiseerd.

Wij zijn van mening dat buiten de grootse motorische ontwikkeling wordt doorgemaakt. Naast bezig zijn moet er ook ruimte zijn voor eigen ideeën en initiatieven. Als het kind aangeeft even te willen rusten of even niets te willen doen, wordt dit geaccepteerd. Het kind wordt in staat gesteld zijn eigen initiatief te gebruiken.

De kleine motoriek

De grove motoriek loopt altijd vooruit op de fijne motoriek. Kleuren, kleien, rijgen, prikken, bouwen en verven, maar ook zelf brood smeren en eten met bestek zijn hier onderdeel van.

Wij zijn alert op de kleine motoriek en geven hier aandacht aan door een kind zelf te laten ervaren en oefenen. Door middel van knutselactiviteiten en spelend bezig zijn, bevorderen wij de motorische ontwikkeling.

Lichamelijke ontwikkeling en seksualiteit

Al vroeg begint een kind het eigen lichaam te herkennen en krijgt er belangstelling voor. Verschillen tussen jongens en meisjes, kinderen beginnen er bewust van te worden.

Er worden vragen gesteld over hun eigen lichaam, of van een ander. Het is aan de pedagogisch medewerker om hier gepast, op kindniveau op te reageren. Er wordt respectvol gecommuniceerd. Eventueel kan dit teruggekoppeld worden naar ouders. Wanneer de puberteit intreedt (ergens tussen de 10 en 13 jaar), verandert er ineens veel in lichamelijk opzicht. Ook hier wordt op de BSO op een open en gepaste manier over gecommuniceerd. Je eigen lichaam leren kennen is een belangrijk aspect van de ontwikkeling.

Cognitieve ontwikkeling

Cognitieve ontwikkeling is een breed begrip. Leren, onthouden, ontdekken, ordenen, en het oplossen van problemen vallen onder deze ontwikkeling. De cognitieve ontwikkeling is niet los te zien van de boven omschreven ontwikkelingsgebieden. Door de toename van de persoonlijke competenties zoals de motorische- of de taalontwikkeling, wordt de wereld om het kind heen groter. Hierdoor leren zij problemen op te lossen, vormen zij een eigen mening en slaan dus spelenderwijs nieuwe informatie op.

Wij stimuleren de kinderen zoveel mogelijk om zelf te denken. We vinden het in dit kader van belang dat de pedagogisch medewerker het kind in het spel ondersteunt zonder dat het kind het initiatief uit handen wordt genomen. Dit wordt ondersteund door spelletjes en door individueel en in groepsverband te communiceren. Het is aan de pedagogisch medewerkers om de persoonlijke competenties van de kinderen te onderkennen, te waarderen en te stimuleren. Dit doen zij door het kind ruimte te bieden om zichzelf te zijn en door actief een relatie aan te gaan met het kind waardoor zij het kind goed leren kennen. Het kind leert zo de wereld beetje bij beetje te begrijpen.

Hoofdstuk 5

Doel 3: Het bevorderen van de sociale competenties van kinderen

5.1 Sociale competentie als basisdoel

Wanneer het kind voldoende (basis)veiligheid heeft ontwikkeld, kan het in toenemende mate zijn sociale competenties ontwikkelen. Dit betekent het ontwikkelen van zijn 'doen en laten' in relatie tot anderen. Dit houdt tevens in dat er meer afstand genomen wordt van de hechtfiguur (de pedagogisch medewerker). Juut & Co vindt het van belang dat de pedagogisch medewerker dit proces faciliteert en ondersteunt. Dit gebeurt door ruimte te geven aan het kind; zelf laten ontdekken, grenzen aangeven en stimuleren. Ook praten en troosten zijn belangrijke aspecten. Hierdoor krijgt het kind de kans zelf te ontdekken wat hem past en wat hem niet past.

5.2 Vrij spelen

Spelen en kinderen horen bij elkaar. Spel is een essentieel aspect van de ontwikkeling van het kind. Door middel van spel kan een kind zich op alle niveaus ontwikkelen. Spelenderwijs ontdekt het kind allerlei mogelijkheden met betrekking tot zichzelf, het speelgoed en zijn omgeving.

* Bezig zijn is belangrijker dan presteren en dat kinderen spelen en daaraan plezier beleven is belangrijker dan wat ze daarbij leren.

* Op school zijn de activiteiten doelgericht, maar in hun vrije tijd bepalen kinderen zelf wat zij doen, hoe zij dat doen en met wie. Dit sluit niet uit dat kinderen, vooral in de vakantieperioden, ook behoefte kunnen hebben aan georganiseerde activiteiten.

* De sociale contacten van de kinderen zijn belangrijker dan het product van een activiteit. Zij leren in deze contacten spelenderwijs een aantal dingen die van invloed zijn op hun persoonlijkheidsontwikkeling (sociaal inzicht, overleg, sociale vaardigheden). Kinderen mogen op de BSO de wijze waarop ze hun vrije tijd besteden zelf bepalen. Het kind is vrij om wel of niet mee te doen aan een bepaald spel of activiteit. De houding van de pedagogisch medewerker is uitnodigend; Ze probeert met enthousiasme en een interessant aanbod de nieuwsgierigheid van het kind te prikkelen. Het is van belang dat er een goede balans is in het aanbod tussen de georganiseerde activiteiten en vrij spel. Te veel georganiseerde activiteiten betekent dat een kind niet meer leert om zichzelf te vermaken. Anderzijds is het aanbod van uitsluitend vrij spel te weinig uitdagend voor de meeste kinderen. Ze willen juist iets nieuws leren en hun vaardigheden oefenen.

5.3 Functioneren in de groep

Al op jonge leeftijd leren we de kinderen te functioneren en mee te helpen in de groep. Als het kind aanwezig is, werkt er minimaal één vast gezicht van het kind op de groep. Hierdoor wordt er een stuk veiligheid gewaarborgd en weten kinderen waar zij aan toe zijn.

Door contact leren kinderen hoe ze met andere mensen om moeten gaan. Het ene kind heeft meer stimulans nodig dan de ander. De pedagogisch medewerker speelt in op de behoefte van het kind, waardoor het kind in zijn waarde

wordt gelaten, maar wel kan oefenen met sociale contacten, het delen van speelgoed of voor zichzelf op te komen. Conflicten worden zo veel mogelijk zelf opgelost, wel wordt hierbij ondersteuning geboden als dat voor het kind meerwaarde heeft. De kinderen ontdekken en leren zo hoe zij vanuit de basis kunnen functioneren in een groep.

Bij het ontwikkelen van sociale competenties heeft de pedagogisch medewerker een voorbeeldfunctie. De begeleiderrrol van de pedagogisch medewerkers is actief, sturend en begripvol.

Er wordt ingegaan op behoefte van het kind en grenzen worden duidelijk verwoord. Juut & Co vindt het in dit kader van belang dat de visie van de pedagogisch medewerker aansluit bij de visie van de ouders.

Hoofdstuk 6

Doel 4: Overdracht van normen en waarden

6.1 Normen en waarden als basisdoel

Juut & Co draagt bij aan het zich eigen maken van normen en waarden, cultuur en de samenleving waarvan kinderen deel uitmaken. De pedagogisch medewerker is verantwoordelijk voor het overdragen en het handhaven van de normen en waarden binnen Juut & Co:

- In de groep zijn afspraken, regels en omgangsvormen duidelijk en bekend.
- Er is waardering voor de natuur en alles wat daarin leeft. Hier maken kinderen kennis mee.
- Er wordt zorgvuldig omgegaan met materialen en speelgoed, dit wordt door middel van voorbeeld eigen gemaakt aan het kind.
- Afspraken, regels en omgangsvormen worden, waar dit kan, uitgelegd aan de kinderen.
- De pedagogisch medewerker ziet toe op de naleving van regels, afspraken en omgangsvormen.
- Er wordt met respect met elkaar omgegaan, zowel met kinderen als volwassenen. Het uiten van fysiek of verbaal geweld wordt uiteraard niet geaccepteerd binnen Juut & Co
- We leren kinderen dat mensen verschillend, maar wel gelijkwaardig zijn. Er zijn verschillen in cultuur, uiterlijk, achtergrond en ontwikkeling. Dit wordt bespreekbaar gemaakt.
- De pedagogisch medewerker geeft de kinderen feedback op gedrag dat afwijkt van de regels en afspraken. En geeft hierin een positief en goed voorbeeld, waardoor afwijkend gedrag wordt omgebogen naar gewenst gedrag.
- Jongens en meisjes hebben gelijke kansen.

6.2 Belonen en corrigeren

Binnen Juut & Co worden maatschappelijk normen en waarden zo veel mogelijk uitgelegd en wordt het goede voorbeeld gegeven door de pedagogisch medewerkers. Belonen is hierbij een belangrijk aspect. Beloond gedrag zal zich herhalen en eigen worden gemaakt. Dit is de basis voor het aanleren van verantwoordelijkheden. Complimenten hebben minder effect als er een oordeel in zit, of als het gaat om talent: 'Ik vind jou heel slim' komt over als: Pas als je slim bent, ben je goed. Het gaat niet om het resultaat of talent, maar om de handeling. Daarom complimenteren wij op de volgende manieren:

- *Persoonlijk: 'Wat goed van jou om dat zo te doen'
- * Geen oordeel: 'Ik zie dat je een zon hebt getekend, hoe heb je dat bedacht?'
- * Proces: 'Wat heb jij hard doorgewerkt'
- * 'Wat fijn dat je Kim helpt om de auto in de kast te zetten'
- * Het geven van een aai over de bol of een schouderklopje
- * Het geven van een glimlach of knipoog
- * Zelf een sticker mogen plakken

Om te leren, moeten er soms grenzen overschreden worden. Dit accepteren wij, zolang dit een enkele keer gebeurt. Belangrijk is om deze op de juiste manier te corrigeren. Corrigeren doen wij door middel van:

- Een aantal keer consequent waarschuwen. Ik heb nu drie keer gezegd dat.....
- Het kind uit de situatie te halen. Even op een aparte stoel of plek
- Uitleggen wat het ongewenste gedrag is, gevolgd door het benoemen van het gewenste gedrag. 'Op de groep gaan we niet rennen, als we lopen gebeuren er geen ongelukken'
- Het goede voorbeeld geven: Als een kind na een aantal keer waarschuwen nog steeds schreeuwt, communiceren we op kindniveau en op kind hoogte. Aankijken en op een rustige toon wordt het gedrag benoemd: 'Ik vind het niet fijn dat je zo schreeuwt, ik krijg pijn aan mijn oren'
- Samen het gedrag inzichtelijk maken: 'Je liep net Jan om ver, zie je dat hij nu verdrietig is? 'zeg maar even sorry' 'De volgende keer is het beter om.....'

Belonen en corrigeren moeten met elkaar in balans zijn. Het kind mag niet te lang in een uitzonderingspositie blijven. Ook moet het in een goed tijdsperspectief plaatsvinden; wat een half uur geleden is gebeurd, wordt nu niet meer gecorrigeerd.

Daarnaast moet de beloning of correctie direct betrekking hebben op het gedrag. Daarbij proberen we de kinderen zo veel mogelijk zelf de consequenties te laten dragen voor hun gedrag.

Hoofdstuk 7

kinderopvang is een vak!

7.1 De pedagogisch medewerkers

Een kind wordt binnen onze locaties opgevangen door een team van deskundige, gediplomeerde pedagogisch medewerkers. Onze pedagogisch medewerkers hebben minimaal een kindgerichte mbo- opleiding. Er wordt gewerkt volgens de richtlijnen van de CAO- Kinderopvang.

Er wordt regelmatig bijgeschoold op verschillende gebieden. Hierbij valt te denken aan BHV, kinder-EHBO, Startblokken enzovoort. Ook worden de veranderingen en nieuwe regels besproken in een teamvergadering, die met alle locaties vier keer per jaar plaatsvindt, zodat iedereen op de hoogte is van de ontwikkelingen binnen het vakgebied. Iedere pedagogisch medewerker heeft de mogelijkheid om cursussen en bijscholingen te volgen. Deze worden aangeboden vanuit overige instanties. Een voorbeeld voor zo'n cursus is interactievaardigheden.

Daarnaast worden er geregeld op locatie, avonden georganiseerd, waarin een professional informatie geeft over een bepaald vakgebied. Hierbij valt te denken aan logopedie, gezonde voeding, of gedrag. Jaarlijks wordt een actueel opleidingsplan voor de pedagogisch medewerkers van Juut & Co opgesteld, zodat er sprake is van permanente educatie voor pedagogisch medewerkers binnen onze organisatie. Mocht u hier geïnteresseerd in zijn, verwijzen we u door naar het opleidingsplan.

7.1.1 De rol van de pedagogisch medewerker

De pedagogisch medewerkers hebben binnen Juut & Co een begeleidende rol. Dit houdt in dat alles samen met de kinderen gebeurt. De pedagogisch medewerker bepaalt niet, maar geeft voorbeelden en begeleid hierin. We vinden dit een belangrijk aspect om de zelfstandigheid en het zelfvertrouwen te vergroten. Niemand is de baas, we zijn allemaal gelijk. Grenzen worden duidelijk aangegeven, waardoor iedereen weet waar hij aan toe is.

7.1.2 De mentor als eerste aanspreekpunt

Ieder kind binnen Juut & Co heeft een mentor: Een pedagogisch medewerker die werkt op de groep van het kind. Deze mentor is het vaste aanspreekpunt voor kind en ouders.

In het kader van kwaliteit vinden we het belangrijk dat de mentor het kind ook het meest ziet op de groep. Daarom delen we het mentorschap in, gekeken naar de werkdagen van de pedagogisch medewerker en de afname dagen van het kind. De mentor ziet in de meeste gevallen het kind en het kind heeft een vast gezicht. Mocht hier een wisseling in komen, ondernemen we actie door bijvoorbeeld een wisseling van mentor. De indeling van mentorschap is inzichtelijk op de groep.

7.2 Ouder en kind centraal

Laagdrempelige contacten en een luisterend oor vinden wij erg belangrijk. Tijdens breng- en haal momenten wordt er ruimte gemaakt om het verhaal kwijt te kunnen. Hoe was het op school? Hoe is de dag verlopen? Wij vinden het erg belangrijk om op de hoogte te zijn, zodat we de verdere dag kunnen ingaan op de behoefte van het kind.

Binnen Juut & Co is er altijd gelegenheid om een oudergesprek in te plannen. Bij zorgen of een positieve ontwikkeling maken we graag tijd vrij voor een persoonlijk gesprek.

Tijdens het groepsoverleg vindt ook de kind bespreking plaats. Hierin wordt de ontwikkeling van het kind besproken en geven de pedagogisch medewerkers elkaar nieuw tips en inzichten: Hoe zou jij dit aanpakken? Door ideeën bespreekbaar te maken, wordt de kwaliteit getoetst en omhoog gebracht.

7.3 Beroepskracht- kind ratio (BKR) en 3- uurs norm

7.3.1 BKR

Binnen de groepen wordt er gewerkt met het beroepskracht- kind ratio (BKR). Dit is een rekenprogramma waarmee er precies berekend kan worden hoeveel kinderen per pedagogisch medewerker op een groep mogen. De BKR hangt af van de leeftijdsopbouw in de groep.

Binnen de VSO en BSO geldt: 1 pedagogisch medewerker mag in de leeftijd van 4 tot 8 jaar 10 kinderen opvangen. Dit geldt ook in de leeftijd van 8 tot 13 jaar.

7.3.2 3- uurs norm

Binnen Juut & Co willen we zo min mogelijk afwijken van het beroepskracht-kind ratio (BKR). Daarom is het niet toegestaan om af te wijken tussen bepaalde tijden.

Op de volgende tijden wordt er soms afgeweken van de BKR norm op onze locaties.

07.30 uur tot 08.30 uur

12.30 uur tot 13.30 uur

17.30 uur tot 18.30 uur

Dit komt neer op een totaal van drie uur.

De pedagogisch medewerkers binnen Juut & Co stellen zich flexibel op. Het kan voorkomen dat een pedagogisch medewerker langer blijft. Hierdoor blijft de rust op de groep. De planner checkt per week de BKR i.v.m. groepsdrukke. Hierbij kunnen extra pedagogisch medewerkers ingezet worden.

7.4 Stagiaires en vrijwilligers

Kinderopvang is een vak. Daarom vinden wij dat toekomstige collega's de kans moeten krijgen om ervaring op te doen binnen de kinderopvang. Jaarlijks zijn er een aantal stagiaires bij Juut & Co. Zowel de kinderen als de stagiaire zelf hebben er belang bij vertrouwd met elkaar te raken. Alle activiteiten en werkzaamheden van de stagiaires gebeuren onder begeleiding van ervaren pedagogisch medewerkers, die op het moment dat de stagiaire actief is, op de groepen staan. Tevens krijgt iedere stagiaire een stagebegeleider toegewezen. De stagebegeleider stuurt de stagiaire aan, begeleidt bij handelingen en leert nieuwe handelingen aan. Bijvoorbeeld als activiteit knutselen met de kinderen: Stap voor stap wordt uitgelegd hoe het knutselwerk uitgelegd en voorgedaan kan worden, hoe kinderen betrokken kunnen worden en hoe er op elk kind wordt ingespeeld. Bij het uitvoeren is er altijd (vooral in de beginfase) een pedagogisch medewerker bij, die begeleidt, stuurt en advies geeft.

Voor de werkzaamheden die de stagiaires gaan uitvoeren binnen de groep, wordt er gekeken naar het leerjaar en het opleidingsniveau. Werkzaamheden zijn bijvoorbeeld: activiteiten met de kinderen, zoals spelletjes of knutselen, het klaarzetten van fruit en brood, brood smeren, liedjes zingen, omkleden en schoonmaakwerkzaamheden.

Gedurende de stage worden de stagiaires boventallig ingezet, op een vaste groep. Dit betekent dus dat ze als 'extra' op de groepen staan en niet ter vervanging. De professionaliteit en de kwaliteit blijven zo gewaarborgd.

Binnen Juut & Co werken we met een aantal vrijwilligers. Deze vrijwilligers staan net als stagiaires boventallig op de groep. De taken van vrijwilligers zijn ondersteunende taken, zoals samen met de pedagogisch medewerkers spelen met de kinderen, fruit schillen en uitdelen, helpen bij knutselactiviteiten, helpen met het opruimen van speelgoed en het schoon houden van de speelvloer, helpen bij een uitstapje, zoals een bezoekje aan de kinderboerderij enz.

Hoofdstuk 8

Aanvullende zorg en aandacht voor kinderen binnen Juut & Co

8.1 Signaleren van ontwikkelings- en gedragsproblemen

Geen kind is hetzelfde, ieder kind ontwikkelt zich dan ook op zijn eigen manier. Toch kunnen er signalen zijn vanuit de vroegkinderlijke ontwikkeling die ons zorgen baren en waar extra aandacht aan besteed moet worden. Hieronder staan situaties beschreven waarin wij bij Juut & Co denken aan het bieden van aanvullende zorg en aandacht.

1) Gedragsproblemen

Bepaalde gedragsuitingen zoals agressie, angst en drift zijn bij sommige kinderen meer dan normaal aanwezig. Soms gaat dit gepaard met problemen in het leggen van contacten met andere kinderen en volwassenen. Dergelijk gedrag leidt meestal tot problemen bij het kind zelf, of in de relatie die het kind met de mensen om hem heen heeft. Het kan ook voorkomen dat een kind heel teruggetrokken is en nauwelijks opvalt in de groep en/of moeilijk contact maakt met de andere kinderen en pedagogisch medewerkers.

2) Ontwikkelingsproblemen

Ieder kind ontwikkelt zich in zijn eigen tempo. Het ene kind ontwikkelt zich in een bepaalde periode op een specifiek ontwikkelingsgebied wat meer dan de ander. De één kan sneller lopen, de ander sneller praten. Op een bepaalde leeftijd hebben de meeste kinderen een aantal vaardigheden ontwikkeld. Aan de hand daarvan is een gemiddelde vastgesteld. Er zijn kinderen die boven het gemiddelde zitten. Anderen zitten er net onder. Wanneer een kind zich merkbaar langzamer ontwikkelt dan voor zijn leeftijd gebruikelijk is, kan het zijn dat er een probleem is met zijn ontwikkeling.

3) Aangeboren beperking

Er kan ook sprake zijn van een aangeboren beperking. Denk bijvoorbeeld aan een lichamelijke beperking of een afwijking aan het gehoor of gezichtsvermogen. Een kind kan opvallend gedrag vertonen zoals is aangegeven bij ontwikkelings- en gedragsproblemen. Voor pedagogisch medewerkers is het belangrijk om met de mogelijkheid rekening te houden dat het opvallend gedrag ook veroorzaakt kan worden door een aangeboren beperking.

Zorg delen

Wanneer een pedagogisch medewerker zich zorgen maakt over de ontwikkeling van een kind deelt zij eerst de zorg met haar collega's. Bijvoorbeeld tijdens een teamvergadering, waarin zij vraagt of de zorg en de signalen worden herkend. Wanneer dit het geval is wordt de leidinggevende ingelicht. Hiermee wordt samen met de mentor van het kind en ouders, naar een oplossing gezocht. Daarnaast kunnen de pedagogisch medewerkers altijd op de medewerking van de leidinggevende rekenen en de steun krijgen die ze nodig hebben. Juut & Co heeft ook goede

externe contacten op dit gebied, die geraadpleegd kunnen worden indien nodig. Hierbij valt te denken aan onder andere integrale vroeghulp, logopedie, fysiotherapie of ergotherapie.

Het gesprek met ouders

In overleg met de leidinggevende wordt besloten hoe de zorg kenbaar gemaakt wordt aan ouders. Wanneer de zorg met ouders wordt gedeeld wordt er gelegenheid gegeven aan ouders om over het gesprek na te denken en wordt er tijdens het eerste gesprek een nieuwe afspraak gemaakt voor een vervolgesprek. In het vervolgesprek wordt samen met ouders naar een oplossing gezocht. Voor het observeren van een kind door pedagogisch medewerkers is altijd toestemming nodig van de ouders.

Wanneer is gerichte observatie nodig?

Als bij de bespreking in het team blijkt dat niet helemaal helder is wat er aan de hand is kan er worden besloten om gericht naar het kind te gaan kijken. Na overleg met de leidinggevende en met toestemming van de ouders bepaalt het team wie er gaat observeren.

Na de observatie

Naar aanleiding van de observatiegegevens wordt binnen twee weken indien nodig in overleg met ouders een plan van aanpak gemaakt.

Het is noodzakelijk het plan van aanpak te bespreken in het team en met de leidinggevende. Ieder lid van het team moet weten wat erin staat en wat er aan de ouders wordt voorgelegd. Het is van belang dat ieder teamlid zich ook aan de afspraken houdt die erin staan, zodat er voor het kind een optimale situatie ontstaat om het gedrag te veranderen. Denk ook aan de overdracht naar invallers en stagiaires toe. Spreek met elkaar de evaluatiemomenten af, waarin er als team wordt gekeken of er verbetering optreedt en of de gemaakte afspraken eventueel aanpast moeten worden.

8.2 Verwijsindex

Juut & Co werkt met de verwijsindex. De verwijsindex is een systeem waarin beroepskrachten de persoonsgegevens registreren van kinderen waarover zij zich zorgen maken. Dat zorgt ervoor dat de kinderen die hulp nodig hebben tijdig worden opgemerkt en dat hun hulpverleners elkaar snel vinden.

8.3 doorgaande ontwikkelingslijn naar BSO

Kinderen op het kinderdagverblijf, die vier jaar zijn geworden, gaan in veel gevallen ook gebruik maken van de VSO en/of BSO. Om hiernaar een doorlopende ontwikkelingslijn te bieden, maken we gebruik van een overdrachtsformulier. Hierin worden vanuit het kinderdagverblijf zaken beschreven als de algemene indruk, bijzonderheden, interesses en het algemeen welbevinden. Bij de overgang, wordt mondelinge overdracht gedaan van mentor, naar mentor. Hierdoor is iedereen op de hoogte en kan er goed ingespeeld worden op de behoefte van het kind.

Hoofdstuk 9

Samenwerking en controle

9.1 Samenwerking

Juut & Co heeft een breed netwerk als het gaat om samenwerking. Zo hebben we contacten met een logopediste, het consultatiebureau en andere deskundigen. Ook wordt de kwaliteit getoetst door middel van controle. Met de volgende partijen werkt Juut & Co samen:

1) De GGD: Alle kinderopvangorganisaties in Nederland worden jaarlijks geïnspecteerd vanuit de gemeente, door de GGD. De GGD inspecteert of de locatie voldoet aan de kwaliteitseisen vanuit de Wet Kinderopvang. Punten waarop er inspectie wordt uitgevoerd zijn:

- pedagogisch beleid en pedagogische praktijk
- accommodatie en inrichting
- voor- en vroegschoolse educatie (VVE)
- Groepsgrootte en kind-ratio
- deskundigheid van personeel
- Klachtenregeling
- veiligheid en gezondheid
- Betrokkenheid ouders

De GGD maakt naar aanleiding van de inspectie een rapport. Dit rapport is terug te lezen op de website. Juut & Co streeft ernaar om telkens mogelijkheden te zoeken om de kwaliteit te verbeteren.

2) Logopediepraktijk

We werken nauw samen met de logopediepraktijk in de buurt. Zij stemmen hun thema's af, op de thema's van de groepen, zodat zij een doorlopende lijn hebben met het aanbieden van oefeningen. Kinderen kunnen zo ook de oefeningen op de BSO uitvoeren. Ouders geven deze oefeningen mee, of zijn voor ons bekend vanuit de logopediepraktijk.

3) Consultatiebureau of schoolarts

Vrijwel alle kinderen gaan vanaf de geboorte naar het consultatiebureau. Het doel is dat kinderen veilig en gezond opgroeien. Binnen Juut & Co hebben we korte lijnen met het consultatiebureau in de buurt. Met toestemming van ouders wisselen we informatie uit. Hierdoor kan er vanuit meerdere invalshoeken naar de ontwikkeling gekeken worden. Eventuele zorgen of problemen worden zo vroegtijdig herkend. De schoolarts neemt de taken over als het kind naar de basisschool gaat. Hier kunnen wij dan ook terecht.

Binnen onze locaties adviseren wij, vanuit onze observaties, ouders om gebruik te maken van passende instanties, zoals hierboven beschreven of bijvoorbeeld naar een fysiotherapeut, ergotherapeut of een KNO arts. Dit doen wij binnen onze gesprekken, zoals te lezen is in paragraaf 7.2. De doorverwijzing moeten ouders zelf regelen. Waar nodig wordt er een terugkoppeling gemaakt naar de groepen, zodat binnen het activiteitenaanbod ingespeeld kan worden op de ontwikkelingsbehoeften en oefeningen. In onze sociale kaart is zichtbaar naar welke instanties wij ouders kunnen adviseren.

9.2 klachtenregeling

Juut & Co probeert zo goed mogelijk aan de wensen van ouders te voldoen. Toch is het mogelijk dat ouders klachten hebben. Bijvoorbeeld over de uitvoering van de dienstverlening of over de privacy. Juut & Co is hier graag van op de hoogte, zodat de klacht opgelost wordt en herhaling voorkomen kan worden.

De invoering van dit reglement brengt geen verandering aan het volgende:

- Ouders die klachten hebben, kunnen deze klachten altijd bespreken met de pedagogisch medewerkers van Juut & Co of dit schriftelijk kenbaar maken, zonder dat of voordat een klacht aan een klachtencommissie wordt voorgelegd. Meestal zal via deze informele weg het probleem opgelost kunnen worden.
- Leidt de klacht niet tot een oplossing dan moet het geschil binnen 12 maanden na de datum waarop de ouder/oudercommissie de klacht bij de ondernemer indiende, schriftelijk of in een andere door Commissie te bepalen vorm bij de Geschillencommissie Kinderopvang en Peuterspeelzalen (hierna: Geschillencommissie) aanhangig worden gemaakt.

Geschillen kunnen zowel door de ouder/oudercommissie als door de ondernemer aanhangig worden gemaakt bij de Geschillencommissie (www.degeschillencommissie.nl).

- Wanneer de ouder/oudercommissie een geschil aanhangig maakt bij de Geschillencommissie, is de ondernemer aan deze keuze gebonden. Indien de ondernemer een geschil aanhangig wil maken, moet hij de ouder/oudercommissie schriftelijk of in een andere passende vorm vragen zich binnen vijf weken uit te spreken of hij daarmee akkoord gaat. De ondernemer dient daarbij aan te kondigen dat hij zich na het verstrijken van voornoemde termijn vrij zal achten het geschil bij de gewone rechter aanhangig te maken.
- De Geschillencommissie doet uitspraak met inachtneming van de bepalingen van het voor haar geldende reglement. Het reglement van de Geschillencommissie is beschikbaar via www.degeschillencommissie.nl en wordt desgevraagd toegezonden. De beslissingen van de Geschillencommissie geschieden bij wege van bindend advies. Voor de behandeling van een geschil door de Geschillencommissie is een vergoeding verschuldigd.

Uitsluitend de hierboven genoemde Geschillencommissie dan wel de gewone rechter is bevoegd van geschillen kennis te nemen.

Slotwoord

Kinderopvang Juut & Co creëert een veilige omgeving waarin kinderen spelenderwijs worden uitgedaagd en begeleid. Er wordt waarde gehecht aan de vier basisdoelen:

- het bieden van emotionele veiligheid;
- het bevorderen van de persoonlijke competentie;
- het bevorderen van de sociale competentie;
- het bevorderen van de morele competentie, de overdracht van normen en waarden.

Dit beleidsplan geeft richtlijnen voor het pedagogisch handelen en een beeld van het pedagogisch klimaat bij Juut & Co. Dit pedagogisch beleid is niet statisch en daarom aan verandering onderhevig. Door de inbreng van ouders, pedagogisch medewerkers en natuurlijk de kinderen ontwikkelt het beleid zich iedere dag. Dit plan beschrijft hoe wij nu en in de komende jaren willen werken.

Als vervolg op dit pedagogisch beleidsplan, wordt er een pedagogisch praktijkboekje ontwikkeld.

In dit boekje worden de belangrijkste punten uit het pedagogisch beleidsplan beknopt, maar heel praktisch beschreven, zodat de doelen en werkwijze snel op te zoeken zijn. Hierdoor komt er een beter inzicht voor pedagogisch medewerkers en ouders.